

مبارزه

برگ‌هایی از تاریخ معاصر

سال‌های بی‌قرار: خاطرات جواد منصوری



۷۵۶ صفحه

انتشارات سوره مهر

این کتاب در ۱۰ فصل تدوین و منتشر شده است. فصل نخست با عنوان پنجاه و ۵ نفر به موضوع دستگیری منصوری به دلیل عضویت در حزب ملل اسلامی و چگونگی فعالیت این حزب می‌پردازد. فصل دوم با عنوان پشت پنجره به موضوع نوجوانی و کودکی منصوری و آشنایی وی با قیام ۱۵ خرداد اشاره دارد. سومین فصل از این کتاب با عنوان تلاشی تازه نیز به طور مشخص به آشنایی منصوری با حزب الله پرداخته است.

خاطرات احمد احمد



۵۴۷ صفحه

انتشارات سوره مهر

احمد احمد با اشخاص و گروه‌های انقلابی بسیاری همکاری داشته و به سبب آن چندین بار دستگیر، شکنجه و زندانی شده است. بارها از سازمان‌های مختلفی برای ضبط و انتشار خاطرات به او مراجعه کردند که او هر بار از قبول پیشنهادها آنها سر باز زده بود. اما سرانجام محسن کاظمی مقاومت او را شکست و بیش از ۷۰ ساعت با احمد احمد مصاحبه کرد که ماحصلش این کتاب شد.

خاطرات مرضیه حدیدچی (دباغ)



۳۴۴ صفحه

انتشارات سوره مهر

دباغ از جمله زنان مسلمان و پیشرو در مبارزه علیه رژیم شاه است که آگاهانه و معتقدانه پا به میدان مبارزه گذاشت و در این راه بر سختی‌ها و مشقات فراوانی صبر کرد. زندگی وی مملو از مخاطرات و حوادث کوچک و بزرگ، دلبستگی‌ها و دلزدگی‌ها، تمایلات روحی و روانی و عقلانی، انتخاب‌های اعتقادی و آزمایش‌های الهی است، که بیان حتی گوشه‌هایی از آن برای تاریخ انقلاب اسلامی مفید و مغتنم است.

شهری زیر آوار

درباره خاطرات شفاهی عزت شاهی که مهم‌ترین کتاب خاطرات انقلاب است

چند بار به بازدید از کمیته مشترک ضدخرابکاری رفتیم، به دقت سلول‌ها و بندها، آلات شکنجه و تصاویر بازجویان و شکنجه‌گران را از نظر گذراندم، در یکی از این دفعات از عزت خواستم که دوباره لباس زندان به تن کند، به صلیب کشیده شود و به زیر آپولو برود و لحظاتی چند در سلول قرار بگیرد، وه! چه پیشنهادی!... چنین کرد، اما به شدت درهم ریخت، منقلب شد و حال و روزی خاصی یافت و ساعتی یک‌سره با چشمانی تر خاطره گفت، گویی که در دنیای دیگری سیر می‌کرد، ما را نمی‌دید، هر چه به یادش می‌آمد، تند تند می‌گفت، مبادا که دوباره از یاد بروند.

عزت شاهی با بیان خاطراتش بی‌هیچ واژه و تعارفی بسیاری از جریان‌ها و شخصیت‌های مطرح سیاسی تاریخ معاصر را به چالش کشیده است. خاطرات و تحلیل او به دور از هر پسند این و آنانی که بی‌ملاحظه نسبت به منافع و مضارهای شخصیتی، جناحی، حزبی و فقط به زعم او برای ایفای وظیفه در قبال تاریخ بیان شده است. وی در خاطراتش بسیاری از گروه‌ها و سازمان‌های مبارز و برانداز دهه چهل و پنجاه را به چالش کشیده و به نقد و بررسی آن جریان‌ها پرداخته است.

عزت شاهی فعالیت مسلحانه خود را از جشن‌های تاج‌گذاری در آبان ۴۶ آغاز می‌کند و طاق نصرت‌ها را به آتش می‌کشد. اما به دلیل اهمیت بالایی که برای آگاهی و مسائل ایدئولوژیک قائل بود و ضعف در این مسائل را در گروه می‌دید، به فعالیت‌های ایدئولوژیک نیز روی می‌آورد. در سال ۴۹ در جریان بازی‌های آسیایی فوتبال، بازی آخر با رژیم صهیونیستی بود، از آنجایی که در همان ایام مسجدالاقصی به آتش کشیده شده بود، روح مردم از این اتفاق جریحه‌دار شده بود؛ بعد از اتمام بازی اتوبوس‌هایی از طرف حکومت تعبیه شده بود تا مردم را سریعاً پس از بازی پراکنده کنند، آن‌ها را پنجر می‌کنند و مردم پیاده در خیابان به راه می‌افتند و در همین مسیر، بین مردم فعالیت مسلحانه خود را ضد پلیس عملی کرده و دفتر هواپیمایی ال.عال (متعلق به

پرده برداشتن از جنایت‌های رژیم پهلوی در زندان‌های سیاسی کشور، موضوعی است که هر خواننده‌ای را به تأمل وامی‌دارد. ماحصل تلاش مشترک راوی، مصاحبه‌گر، محقق و تیمی که در خلق این اثر حضور داشته‌اند، کتابی شده است که دارای ابعاد قابل تحسینی در تاریخ شفاهی است. مصاحبه‌گر با تلاش چند ساله و جست‌وجو در نشریات، جراید، کتب مرتبط و سایر منابع به صورت هدف‌مند و برنامه‌ریزی شده توانسته است صدها فیش استخراج کرده و در ارجاعات و گویاسازی از آنها استفاده کند. محسن کاظمی در این اثر از مصاحبه‌بیش از بیست نفر دیگر استفاده کرده که به نحوی همراه و همگام با راوی بوده‌اند یا اطلاعاتی داشته‌اند که مکمل خاطرات بیان شده‌اند. کاظمی این بیست نفر را از نقاط دور و نزدیک در فرآیند سخت و دشوار یافته و به پای مصاحبه در خصوص موضوعات تحقیق نشانده است تا حقیقت تاریخی دور از شایبه این و آن عیان شود. کاظمی در فرآیند شکل‌گیری کتاب تلاش کرده تا جای ممکن برای شخصیت و نقش آفرینان خاطرات عزت شاهی و حوادث و رخدادهای دوران مبارزات وی سند و مدرک ارائه دهد و حقیقت تاریخی را بازسازی کند تا چیزی پنهان نماند. وی در شرح احوال و در صورت امکان به مشخصات ظاهری ایشان اشاره کرده، تا خواننده با داده‌ها و اطلاعات بیشتری دآوری کند. زیبایی کتاب علاوه بر پرکشش بودن حوادث خاطراتی، اسناد کاربردی و عکس‌های درج‌شده در پایان کتاب است که برای هر عکسی شرحی منطبق از متن خاطرات و پی‌نوشت‌ها آورده شده است.

نکته مهم این است که محسن کاظمی، مصاحبه‌کننده برای به سخن درآوردن عزت شاهی، مصاحبه‌شونده بسیار حرفه‌ای عمل کرده است. او در بخشی از مقدمه کتاب چنین می‌نویسد: برای ملموس شدن برخی موضوعات و مکان‌ها از عزت خواستم که با هم به محل درگیری‌اش با مامورین ساواک در کوچه رودابه برویم و او از نو با توجه به مختصات آنجا و مفرهای موجود شرح ماوقع را تکرار کند. بعد

سیاوش مهرانی پژوهشگر

تاریخ مبارزات انقلاب اسلامی آکنده از خاطراتی است که دربرگیرنده خاطرات تلخ و شیرین، شکل‌گیری، تغییرات و فرازوفرودهای گروه‌ها، انگیزه مبارزات، فرارها، دستگیری‌ها و شکنجه‌ها و مقاومت زیر شکنجه‌های وحشیانه است. خاطرات مبارزانی برخاسته از متن مردم که خواسته‌های مردم را نمایندگی می‌کردند و در پی آن بودند طاغوت را کنار بزنند و در راه آرمان‌های اسلامی از هیچ چیز دریغ نکنند. یکی از برجسته‌ترین این خاطرات، خاطرات عزت‌الله مطهری است که در کتابی به نام خاطرات «عزت شاهی» به رشته تحریر درآمده است. کتابی که سعی کرده است در سیزده فصل زندگی عزت‌الله مطهری را به عنوان مبارزی که نماد مقاومت در برابر شکنجه‌گران ساواک و یکی از مبارزان مورد اعتماد اکثر گروه‌ها است را به تصویر بکشد. مبارزی که حتی اقدامات مسلحانه علیه رژیم پهلوی را نیز در کارنامه خود دارد. کتاب خاطرات عزت شاهی از دقت و جامعیت بالایی برخوردار است و با شیوه تاریخی به نگارش درآمده است. پی‌نوشت‌های دقیقی ارائه داده که مزیت بالایی برای کتاب به حساب می‌آید. کتاب با اقبال عمومی مناسبی روبه‌رو بوده و به چاپ‌های متعددی رسیده است.

این کتاب در ۸۶۵ صفحه توسط دفتر ادبیات انقلاب اسلامی و انتشارات سوره مهر نخستین بار در سال ۱۳۸۶ روانه بازار کتاب شد. تدوین و تحقیق این کتاب با محسن کاظمی بوده است. محتوای این اثر از دوران کودکی راوی آغاز می‌شود و تا بعد از پیروزی انقلاب ادامه دارد. خواننده با مطالعه این اثر علاوه بر اینکه با خاطرات راوی و نحوه فعالیت وی در برهه‌های زمانی مختلف آشنا می‌شود، غیرمستقیم با دیگر رویدادهای کشور و فعالیت گروه‌های مختلف مخالف با رژیم پهلوی مانند مجاهدین و کمونیست‌ها نیز آشنا می‌شود. در این میان خاطرات وی از سال‌های پیش از انقلاب در